

5. Herkomst onbekend. Bij oude exemplaren zijn de versleten bobijntjes dikwijls vervangen door een meer modern Europees klosje.

6. Guro of Baule? Een olifantenkop. Op de oren is een ramskop gesculpteerd.

7. De gemaskerde figuur draagt een goli glin masker, symbool van de wilde krachten in het woud.

8. Een katrol met verfijnd antropomorf hoofdje. De vorm van het gelaat en het uitgewerkte kapsel zijn typisch voor de Guro.

Aripa van grotten langs de Karawari-rivier naar musea over de hele wereld

De Karawari-rivier, is een van de vele zijrivieren van de grote Sepik-rivier in het noorden van Papoea-Nieuw-Guinea. In de talrijke afgelegen grotten in de heuvels langs de oevers van de Karawari, bewaarde het Ewa-volk eeuwenlang opmerkelijk houtsnijwerk.

De houtsculpturen werden voornamelijk gemaakt tussen de zestiende en negentiende eeuw door de Ewa en aanverwante groepen en behoren mogelijk tot de vroegste Melanesische houtsnijwerken die in aanzienlijke aantallen bewaard zijn gebleven. De grotten boden de objecten bescherming tegen invloeden van de elementen en zorgden zo voor een goede conservering.

Drie verschillende vormen

De sculpturen komen in verschillende vormen voor en beelden een verscheidenheid aan bovennatuurlijke wezens uit.

De meest voorkomende Ewa-beelden zijn de eenbenige mannelijke figuren. Tweebenige mannelijke figuren vertegenwoordigen waarschijnlijk overleden clan-voorouders. Deze mannelijke figuren werden bewaard in de ceremoniële huizen voor mannen. Ze werden verondersteld te helpen bij het jagen op dieren

Een jongetje uit een dorp langs de Karawari-rivier kijkt naar gesneden beelden die gelijkvormig zijn aan de beelden die in de grotten werden bewaard.

Foto: Roski-Keller-Martin Expedition.

zoals wilde zwijnen en casuarissen (*Kaufmann, Korewori: Magic Art from the Rain Forest, Basel, 2003, p. 56*).

Na de dood van de eigenaar van het beeld verhuisde het object naar een grot waar het als gedenkteken diende.

De brede, platte vrouwenafbeeldingen worden soms geïdentificeerd als afbeel-

dingen van twee oerzusters die de wereld hebben helpen vormgeven, of als de vrouwelijke voorouders of oprichters van bepaalde clans.

De mannelijke en vrouwelijke figuren zijn beide bekend onder de naam *aripa*.

Hoewel ze in veel opzichten verschillend zijn, tonen zowel de mannelijke als de vrouwelijke figuren verschillende ribben en wervelpatronen, afbeeldingen van ingewanden en botten, en uitgebreide kapsels en versieringen.

Koopwaar

De beelden uit de ‘Karawari-grotten’ kwamen in de jaren 60 van de vorige eeuw voor het eerst onder de aandacht van de rest van de wereld.

De Ewa, die aan hun vroegere overtuigingen begonnen te twijfelen en ze zelfs verloren, haalden de beelden tevoorschijn en boden ze te koop aan aan westerlingen. Het gevolg was dat de beelden tegenwoordig te zien zijn in tal van musea en deel uitmaken van privécollecties over de hele wereld.

Zo bedroeg de opbrengst van een honderd jaar oude *aripa* op een veiling van Christie’s in 2019 ruim € 68.000,-.

Bron Metropolitan Museum of Art, New York

Boven: een eenbenig mannelijk Aripa-beeld (109 x 12,7 x 12,7 cm), links een vrouwelijk Aripa-beeld (170 x 42 x 12,7 cm), beide eeuwenoud en afkomstig uit het Metropolitan Museum of Art in New York.